

24
19/09/10/98
06.04.1998

ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

Изх. N 61
06.04.98

ДО

**КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

На встъпването на
г-н Карлов
КД 10/98

СТАНОВИЩЕ

7.04.98

от Върховния административен съд
по к.д. N 10/1998 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

В съответствие с определението Ви от 26 март 1998 г. по к.д. N 10 от 1998 г. изразяваме следното становище по направеното искане от Главния прокурор за обявяване разпоредбата на чл.360,ал.2,т.2 от Кодекса на труда за противоконституционна.

С чл.5,ал.1 конституционният законодател е прокламирал върховенство на конституцията и забрана за противоречие на законите с нейните норми. По силата на ал.4 от същия член, международните договори, ратифицирани по конституционен ред, обнародвани и влезли в сила за Република България, са част от вътрешното право на страната и имат предимство пред тези норми на вътрешното законодателство, които им противоречат.

Разпоредбата на чл.56 от Конституцията регламентира правото на всеки гражданин на защита, когато са нарушени или застрашени негови права или законни интереси. Според задължителното тълкуване на тази конституционна норма, дадено от Конституционния съд с решение N 3 от 17.05.1994 г. по к.д. N 1/1994 г., правото на защита е основно, всеобщо, лично право на гражда-

ните. То е средство за защита на други техни нарушени или застрашени права или законни интереси. Процесуалният характер на правото на защита по чл.56 от Конституцията задължава законодателят да предвиди процесуални норми за реализиране личното право на гражданите при наличие на правен интерес. С чл.117,ал.1 конституционният законодател е възложил на съдебната власт защитата на правата и законните интереси на гражданите. Конституцията изхожда от основното разбиране, че субективните права и законните интереси на гражданите се защитават по съдебен ред.

Разпоредбата на чл.14.1 от Международния пакт за граждански и политически права (МПГПП - обн.ДВ,бр.43/76 г.) изразява основното право на всяко лице при оспорване на правата и задълженията му в граждански процес на справедливо и публично разглеждане на делото от компетентен, независим и безпристрастен съд, установен със закон. Правото на гражданите на справедливо правосъдие, като основно право на човешката личност, е закрепено и в нормата на чл.6.1 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ - обн.ДВ,бр.80/92 г.).

В противоречие с цитираните норми на Конституцията и в принципно несъответствие с международните договори е въведено с пар.17 на ЗИДКТ (ДВ,бр.2/96 г.) изменение на чл.360,ал.2,т.2 КТ, според който не се разглеждат от съдилищата спорове, относно освобождаване на отговорни държавни служители от 32 конкретно посочени длъжности в: Министерския съвет, министерства, комитети, агенции и други централни ведомства; в звена, подчинени на министерства и други ведомства; в областните администрации. Щом като не е регламентиран друг ред за разглеждане на трудовите спорове при уволнение на определена категория държавни служители и все още не е приета предвидената с чл.116,ал.2 на Конституцията законова уредба за статута на държавния служител, действащата ограничителна норма на чл.360,ал.2,т.2 КТ е противоконституционна. С нея се отрича възможността за правна защита при незаконно уволнение на отговорни длъжностни лица от държавната администрация, което противоречи на идеята за гражданско общество, залегнала в нормите на Конституцията и на ратифицираните от България международни договори. Прилагането на чл.360,ал.2,т.2 КТ на практика обезсмисля конституционните гаранции за правова държава.

По изложените съображения, като заинтересована страна по делото пред Конституционния съд, поддържахме искането на Главния прокурор за установяване на противоконституционност на чл.360,ал.2,т.2 от Кодекса на труда в редакцията, въведена със ЗИДКТ (обн.ДВ,бр.2/96 г.).

С оглед широката международноправна закрила на основното право на гражданите за справедливо правосъдие сме изложили становище и за несъответствие на нормата с Международния пакт за граждански и политически права и с Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, независимо, че е извън предмета на направеното искане.

/ВЛ.СЛАВОВ/